

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Наукове товариство студентів, аспірантів,
докторантів і молодих вчених СумДУ

ПЕРШИЙ КРОК У НАУКУ

Матеріали
ІХ студентської конференції
(Суми, 25 лютого 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ САНКЦІЇ

Кекух С.В., учениця 10-А класу комунальної установи Сумська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №4 імені Героя України
Олександра Аніщенка Сумської міської ради

Війна – рідко є виходом із ситуації, тому в умовах сучасної глобальної взаємозалежності країн, відбувається порушення окремими із них існуючих правил взаємодії, співпраці та співіснування, що супроводжується застосуванням міжнародних економічних санкцій.

Взагалі, економічні санкції – обмежувальні заходи економічного характеру, що застосовуються країною або групою країн до іншої країни або групи країн. Країни, які беруть участь у санкціях називаються країна-об'єкт (та, на територію, якої вводяться санкції) і країна суб'єкт (та, яка вводить санкції)

Над питанням «Чи є економічні санкції ефективною зброєю?» вже замислювалися фахівці з міжнародних відносин Кліфтон Морган, Валері Швебах, Олена Маклін і Техі Ван. Вони сходяться на думці: теоретично економічні санкції можуть бути ефективними, проте для цього важливо брати до уваги такі особливості, як географічне положення країни, міжнародне оточення (Росія, Казахстан), коаліцію, яка може утворитись в майбутньому (НАТО). Та це практично неможливо в реальному житті. Зараз торговельні зв'язки між країнами дуже розвинені для того, щоб ніяк не вплинути і в той же час істотно погіршити становище іншої держави. Шанс, що країна-об'єкт опиниться в повній міжнародній ізоляції, практично дорівнює нулю. Завжди знайдуться країни, готові продовжувати співпрацю.

Для розуміння суті міжнародних економічних санкцій важливе значення має аналіз причин їх застосування. Офіційні підстави для застосування санкцій можуть бути різними: боротьба з тероризмом і незаконними правлячими режимами, підтримка законно обраних правителів держав, захист прав людини, сприяння роззброєнню. Існуючий міжнародний санкційний досвід – санкції проти Південно-Африканської Республіки (через виникнення апартеїду, санкції від Швеції, США та Великобританія), Ірану (після ісламської революції – забороняють експорт до Ірану атомної, ракетної і значної частини війська, введені США), Югославії (через припинення бойових дій в Боснії і Герцеговині, введені ООН) що національні уряди й міжнародні організації регіональні інтеграційні об'єднання накладають економічні санкції, коли їх інтереси поставлені під загрозу.

У економіці, застосування санкцій має такі наслідки:

1. Обмежувальні політичні, економічні, культурні та інші заходи

2. Торгівельне ембарго (обмеження на експорт і імпорт окремих видів товарів, наприклад нафти, газу, лісу)

3. Повітряне ембарго (заборона на зліт і посадку будь-якого літального апарату, якщо він належить певним державам або організаціям)

Але, країни, що опиняються об'єктами санкцій, як правило є порівняно невеликими і спеціалізованими в своєму експорті (нафта Іраку або цукор Куби), то країни-суб'єкта санкцій частіше вдаються до санкцій, які обмежують експорт, ніж імпорт.

Та є санкції, які спрямовані не проти країни ,а проти деяких політиків. Санкції можуть вплинути на думку людей про лідера тієї держави, проти якого вони вводяться. Саме цій темі присвячені дослідження Ріда Вуда, Абеля Ескріба-Фольча і Джозефа Райта .Наприклад санкції США проти Р. Мугабе і членів його уряду(через численні порушення, що підривають довіру до результатів президентських виборів в Зімбабве),, санкції Євросоюзу, спрямовані проти високопоставлених політиків Білорусі(президента Лукашенка та його однодумців, через засудження проведення смертних вироків). Санкції Європи і Північної Америки проти російських (Путін, Медведев, Жириновський) і проросійських українських політиків (Янукович, Азаров, Пшонка) через «Кримську кризу».

Дійсно, актуальним прикладом провальної санкції є санкції проти Росії(реакція світової спільноти на події в Україні, які почалися в середині березня 2014 року) Незважаючи на економічні труднощі (спад цін на нафту і газ, припинення виконання контрактів у сфері ВПК ,відтік капіталу у \$70 млрд, персональні санкції, що передбачають заборону на видачу віз, арешт закордонних активів) анексія Криму зміцнила популярність Путіна.. але, на жаль не внесла зміни в сучасну політичну та економічну ситуацію на сході України та повернення Криму. Тому застосування санкцій проти Росії не є дієвими.

Отже, критерії ефективності застосування економічних санкцій повинні співвідноситися з економічними цілями застосування санкцій, і в цьому питанні спостерігається найбільша плутанина. Їх використання можна пояснити бажанням лідера вводити санкції країни підвищити свій авторитет в очах населення, затвердити положення держави на міжнародній арені, погіршити політичну ситуацію і дестабілізувати суспільство санкційованій країни. При цьому основна мета санкцій – змусити державу-порушника міжнародних норм змінити лінію поведінки – швидше за все, залишається не досягнутою.

Викладач: Шапаренко І.Ж.